

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos švietimo ir
mokslo ministro 2013 m.
balandžio 15 d. įsakymu Nr. V-301

LRV 2012– 2016 metų programos prioritetinės priemonės:

101. Gerinti lituanistinį švietimą, stiprinti pilietiškumą ir tautinę tapatybę, įgyvendinant Lietuvių kalbos ugdymo bendrojo lavinimo programas vykdančiose mokyklose 2010 – 2014 metų strategiją.

Lietuvių kalbos ir kultūrinio raštingumo mokymo gerinimo priemonių planas 2013– 2016 metams

1. Tikslas	Pagerinti kalbinio ir kultūrinio raštingumo ugdymo kokybę.			
1.1.Uždaviniai	Priemonės	Numatomi rezultatai	Laikas	Vykdytojai
1.1.1. Ankstinti institucinio kalbinio raštingumo ugdymo pradžia.	1.1.1.1. Parengti ir pradėti įgyvendinti tikslinę skaitymo gebėjimų ugdymo programą priešmokykliniam ugdymui.	Vaikai anksčiau įgis skaitymo gebėjimų pradmenis, anksčiau įgaus skaitymo patirtį.	2013– 2016	ŠMM, UPC
1.1.2. Įtvirtinti aukštesnius bendrojo (rašymo ir skaitymo) ir kultūrinio raštingumo reikalavimus pradiniam ir pagrindiniame ugdyme.	1.1.2.1. Atnaujinti ir įgyvendinti lietuvių kalbos pradinio ir lietuvių kalbos ir literatūros pagrindinio ugdymo programas.	Diegiamas sisteminis kalbos mokymas, sustiprinti mokinių kalbos sandaros, rašybos, skyrybos ir kiti kalbos praktikos įgūdžiai, bendrieji skaitymo gebėjimai ir kultūrinis raštingumas.	2013– 2014	ŠMM, UPC, NEC

<p>1.1.3. Stiprinti mokytojų profesinę kvalifikaciją ir motyvaciją.</p>	<p>1.1.3.1. Parengti ir įgyvendinti tikslines mokytojų kvalifikacijos tobulinimo programas, skirtas kalbinio raštingumo, nacionalinio tapatumo, sąmoningumo stiprinimui, kultūrinio suvokimo gebėjimams ugdyti (pradinių klasių mokytojai, liuanistai, kitų dalykų mokytojai). 1.1.3.2. Mokytojų atestaciją susieti su mokinių asmenine pažanga. 1.1.3.3. Įtraukti kalbos taisyklingumo reikalavimus į visų dalykų mokytojų atestacijos nuostatus. 1.1.3.4. Įteisinti pedagogų darbo apmokėjimo dokumentuose pradinių klasių mokytojams ir liuanistams padidintą apmokėjimą už mokinių darbų (diktantų, atpasakojimų, rašinių, kūrybinių darbų) tikrinimą. 1.1.3.5. Nustatyti aukštesnius bendrojo ir kultūrinio raštingumo reikalavimus aukštųjų mokyklų, rengiančių mokytojus, programoms. 1.1.3.6. Didinti magistrantūros išsilavinimą įgijusių mokytojų skaičių visuose bendrojo ugdymo mokyklos lygmenyse.</p>	<p>Mokytojai įgis profesinių kompetencijų ugdyti aukštesnius mokinių gebėjimus, savarankišką ir kūrybinį mąstymą. Mokyklose bus daugiau magistro išsilavinimą turinčių mokytojų, geriau suvokiančių kalbos kultūrinį vaidmenį švietime, vykdančių šios srities projektus, iniciatyvas.</p>	<p>2013– 2015</p>	<p>ŠMM, UPC, NMVA</p>
<p>1.1.4. Užtikrinti mokymosi priemonių kokybę.</p>	<p>1.1.4.1. Atnaujinti vadovėlių vertinimo (recenzavimo) tvarką. 1.1.4.2. Sukurti lietuvių kalbos ir literatūros (kultūros) mokymosi šaltinių bazę, kuri būtų patraukli mokiniams. 1.1.4.3. Parengti lietuvių kalbos ir literatūros 1-10 klasėms komplektus užduočių, orientuotų į aukštesnius mokinių pasiekimus.</p>	<p>Mokyklos turės galimybę pasirinkti ir įsigyti kokybiškus vadovėlius ir kitas mokymo priemones, padaugės skaitmeninių mokymo priemonių. Mokytojai praktikoje naudos tikslinio poveikio instrumentus.</p>	<p>2013– 2015</p>	<p>ŠMM, UPC</p>

1.1.5. Sudaryti sąlygas mokykloms lanksčiai organizuoti lituanistinio ugdymo procesą.	1.1.5.1. Koreguoti ugdymo procesą reglamentuojančius dokumentus, numatant lanksčias kalbinio ir kultūrinio ugdymo galimybes (laikas, metodai, aplinkos). 1.1.5.2. Atnaujinti pamokos vertinimo kriterijus (mokyklų išorės audito instrumentus). 1.1.5.3. Parengti ir pradėti įgyvendinti skaitymo programą	Mokykloms bus sudarytos galimybės pasinaudoti įvairiais ugdymo organizavimo būdais ir formomis.	2013– 2014	ŠMM, NMVA, UPC
1.1.6. Stiprinti mokyklos humanistinę humanitarinę kultūrą.	1.1.6.1. Inicijuoti mokyklų bendruomenių lituanistinius kultūrinius projektus.	Įgyvendinami mokyklų bendruomenių sėkmingi regioniniai kultūriniai projektai, skirti regiono istoriniam kultūriniam paveldui pažinti, jie pradėti skleisti Lietuvoje.	2013– 2016	ŠMM, UPC, NMVA, LMNŠC
1.1.7. Mažinti lietuvių kalbos ir kultūros ugdymo pasiekimų skirtumus pagal mokinių gyvenamąją vietą.	1.1.7.1. Įgyvendinti privalomą ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą socialinės rizikos šeimose gyvenantiems vaikams 1.1.7.2. Aprūpinti kaimo mokyklas vaikų literatūra ir leidiniais vaikams.	Mažės kultūrinė ir socialinė vaikų atskirtis.	2013– 2016	ŠMM, ŠAC
1.1.8. Įdiegti sistemingą lietuvių kalbos (rašymo ir skaitymo) pasiekimų vertinimą.	1.1.8.1. Parengti raštingumo vertinimo instrumentus ir metodikas 2, 4, 6, 8. klasėms. 1.1.8.2. Pradėti vykdyti funkcinio raštingumo patikrinimą po 8 klasės. 1.1.8.3. Atnaujinti lietuvių kalbos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo programą. 1.1.8.4. Parengti ir patvirtinti rašomųjų darbų vertinimo aprašus 1–10 klasėms ugdymo procese.	Nacionaliniu mastu sukurta nuosekli kalbos ir kultūrinio raštingumo vertinimo sistema ir vertinimo instrumentai.	2013– 2014	ŠMM, NEC, UPC
1.1.9. Vykdyti	1.1.9.1. Pradėti vykdyti lituanistikos mokslo	Tyrimų rezultatais remiantis	2013– 2016	ŠMM, NEC,

longitudinius kalbos ir kultūrinio raštingumo bei savimonės tyrimus.	institutuose ilgalaikius vaikų ir jaunimo kalbos kaitos, funkcinio raštingumo, kultūrinio raštingumo tyrimus. 1.1.9.2. Inicijuoti kalbos ir kultūros tyrimus populiarinančių leidinių leidimą.	numatoma ilgalaikė lituanistinio ugdymo politika.		UPC, LKI, LLTI
2. Tikslas	Sukurti lituanistinį ugdymą paremiantį, palaikantį visuomenės bendrąjį kultūros lauką.			
2.1. Uždaviniai				
2.1.1. Pradėti įgyvendinti lituanistinį ugdymą palaikančią kompleksinę viešąją informacinę politiką.	2.1.1.1. Inicijuoti tikslines radijo ir televizijos laidos, straipsnius žiniasklaidoje, bendravimą per medijas. 2.1.1.2. Sudaryti galimybes kultūros bendruomenei prisidėti kuriant gyvą, pozityvų mokinių santykį su kalba ir literatūra. 2.1.1.3. Inicijuoti kalbą ir kultūrą stiprinančias akcijas (Nacionalinis diktantas, Švari kalba – švari galva, dailiraščio konkursas ir kt.). 2.1.1.4. Skatinti naudotis lietuviška aplinka informacinėse technologijose.	Atsirias atnaujintų ir naujų laidų, patrauklios informacijos viešoje erdvėje. Didės visuomenės kultūrinis raštingumas bei sąmoningumas. Meno ir kultūros bendruomenės dalyvavimas skatins savos kultūros pažinimą.	2013– 2016	ŠMM
2.1.2. Sudaryti sąlygas tėvams dalyvauti kalbos ir kultūros ugdyme	2.1.2.1. Skatinti tėvus įsitraukti į pasaulyje ir Lietuvoje veikiančius projektus, skatinančius tėvus skaityti vaikams. 2.1.2.2. Bendradarbiaujant su vaikų literatūros kūrėjais parengti rekomendacijas	Stiprės šeimos ir mokyklos ryšiai.	2013– 2016	ŠMM, UPC

	tėvams, kaip skaityti kartu su vaiku ir kaip skatinti vaiko domėjimąsi knyga.			
2.1.3. Didinti akademinės bendruomenės vaidmenį stiprinant lituanistinį ugdymą.	<p>2.1.3.1. Diegti per studijų programas kalbos taisyklingumo reikalavimus iki pat aukštojo mokslo baigimo.</p> <p>2.1.3.2. Stiprinti specialybės kalbos dėstymą aukštosiose mokyklose.</p> <p>2.1.3.3. Inicijuoti viešas diskusijas Lietuvos kultūros, kultūrinės kūrybos ir sklaidos, lietuvių kalbos klausimais.</p>	<p>Pateiktos bendrosios rekomendacijos, atlikta mokymo turinio analizė, parengti vadovėlių ir mokomųjų knygų kalbos taisyklingumo reikalavimai.</p> <p>Kultūros vertybių, tautinės savimonės ir sąmoningumo, kultūrinės kūrybinės raiškos aktualinimas. Visuomenės gebėjimas orientuotis kultūrinių reiškinių įvairovėje, vertinant šalies istoriją ir kultūrinę raidą.</p>	2013– 2016	ŠMM, LKI, LKTI, LLTI